

Vergaderjaar 2014–2015

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1176

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 oktober 2014

Hierbij zend ik u het verslag van de Eurogroep en Ecofinraad van 13 en 14 oktober te Luxemburg. Hierin is ook het verslag van de vergadering van de Raad van gouverneurs van het ESM opgenomen, die aansluitend op de Eurogroep plaatsvond.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

Verslag van de Eurogroep en Ecofinraad van 13 en 14 oktober te Luxemburg

ESM Raad van gouverneurs

Op 13 oktober vond een vergadering plaats van de Raad van gouverneurs van het ESM. De Raad van gouverneurs heeft ingestemd met de toetreding van Litouwen tot het ESM en met de bijbehorende wijzigingen van het ESM-verdrag. De Tweede Kamer is over de aanstaande toetreding van Litouwen en de bijbehorende wijziging van het ESM-verdrag per brief («Toetreding Litouwen tot het ESM» met Kamerstuk 21 501-07, nr. 1173) geïnformeerd op 22 september. Zoals reeds in de brief is vermeld, heeft de toetreding van Litouwen geen gevolgen voor de Nederlandse begroting.

Eurogroep

1. Cyprus

De Eurogroep sprak kort over de uitkomsten van de vijfde voortgangsmissie van de Trojka als onderdeel van leningenprogramma van het ESM en het IMF aan Cyprus. Cyprus heeft nog niet voldaan aan de *prior action* om wetgeving aan te nemen met betrekking tot de executoire verkoop van vastgoed. De wetgeving die nu is aangenomen voldoet nog niet aan de eisen van het *Memorandum of Understanding*. Een aantal wetten ligt op dit moment voor bij het Hooggerechtshof. Gezien het hoge percentage niet-presterende leningen in Cyprus is deze wetgeving van belang voor het weer gezond maken van de financiële sector. Het voldoen aan deze *prior action* is voorwaarde voor uitkering van de aan deze voortgangsmissie gekoppelde tranche ter waarde van 350 miljoen euro uit het ESM. Pas wanneer de Trojka concludeert dat Cyprus aan deze *prior action* heeft voldaan, zal de Board of Directors van het ESM een besluit nemen over uitkering van deze tranche.

2. Griekenland

De Trojka-instellingen gaven een update van de vooruitgang rondom de vijfde voortgangsmissie. De Trojka is tussen 29 september en 8 oktober in Athene geweest. De Trojka-instellingen gaven aan dat er vooruitgang is geboekt op het gebied van hervormingen. Op een aantal vlakken is echter meer werk nodig om tot succesvolle afronding van de vijfde voortgangsmissie te komen, onder andere op het gebied van pensioenen en btw. Aan deze missie is een tranche uit het EFSF van 1,9 miljard euro en een tranche van 3,5 miljard euro van het IMF gekoppeld. Het EFSF-programma loopt tot het eind van het jaar, terwijl het IMF-programma nog loopt tot en met het eerste kwartaal van 2016. Over concrete exit-opties na afloop van het EFSF-programma zal pas worden gesproken als er meer duidelijkheid is over de uitkomsten van de vijfde voortgangsmissie. De missie zal eind oktober weer worden hervat.

3. Economische situatie

De Eurogroep heeft gesproken over de economische situatie en het budgettaire beleid in de context van het indienen van Draft Budgetary Plans dit najaar. Hoewel er zorgen zijn dat het economisch herstel vertraagt, zijn de groeiverwachtingen voor 2014 nog steeds beter dan voor 2013, toen de eurozone een krimp kende van 0,4%. Structurele hervormingen en investeringen kunnen bijdragen aan dit herstel. Daarnaast zal begrotingsconsolidatie op een groeivriendelijke manier moeten plaatsvinden, binnen de regels van het Stabiliteits- en Groeipact.

De Commissie zal de conceptbegrotingen die alle eurolanden voor 15 oktober moesten indienen beoordelen op naleving van het SGP. De uitkomsten hiervan zullen worden besproken tijdens de Eurogroep van 21 november.

4. Eurozoneaanbevelingen – stimuleren van investeringen

Het stimuleren van investeringen is een belangrijk speerpunt op de Europese agenda. De Eurogroep heeft hierover gesproken in de context van de aanbevelingen die de Raad in juli aan de eurozone als geheel heeft gedaan. Meer investeringen zouden op korte termijn kunnen bijdragen aan het economisch herstel, en op de lange termijn aan een verbeterd groeipotentieel. De Nederlandse visie is dat het lage investeringsniveau vooral veroorzaakt wordt door te weinig goede investeringsmogelijkheden, mede door onzekerheid over economisch herstel. Structurele hervormingen zijn cruciaal voor het bevorderen van een beter investeringsklimaat. Meer publieke investeringen kunnen slechts ten dele bijdragen aan de oplossing. Belemmeringen in wet- en regelgeving moeten worden geïnventariseerd en fondsen van de Europese begroting en de Europese Investeringsbank kunnen efficiënter worden ingezet om meer private investeringen aan te trekken. Dit onderwerp zal in december opnieuw worden besproken (in de Ecofinraad).

5. Voorbereiding Eurozonetop

De Eurogroep heeft gesproken over de voorbereiding van de Eurozonetop, die zal plaatsvinden op 24 oktober. De Eurogroepvoorzitter zal hier namens de Eurogroep aan deelnemen. Tijdens de Eurozonetop zal gesproken worden over de economische en budgettaire situatie en de bijbehorende beleidsuitdagingen. De Eurogroep concludeerde dat op de Eurozonetop ambities moeten worden uitgedragen op drie terreinen (in lijn met de andere onderwerpen die tijdens de Eurogroep besproken zijn): groeivriendelijke consolidatie, investeringen en structurele hervormingen. Deze drie kunnen elkaar versterken en moeten dus in onderling verband worden gebracht.

6. Terugkoppeling G7

Er vond een korte terugkoppeling plaats van de G7-vergadering, die op 9 oktober plaatsvond en marge van de IMF-jaarvergadering. Tijdens de G7 is vooral gesproken over economische ontwikkelingen, de situatie in Oekraïne en openstaande G20-punten.

7. Bankenuïe – eurozoneaspecten

De Eurogroep heeft kort gesproken over de stand van zaken rondom de implementatie van de bankenuïe. Er vond geen discussie plaats.

8. Slovenië en België

Deze Eurogroep namen twee nieuwe Ministers van Financiën voor het eerst deel. Het gaat om de Sloveense Minister Dušan Mramor en de Belgische Minister Johan van Overtveldt. Zij hebben kort hun beleidsprioriteiten toegelicht.

Ministeriële dialoog met EFTA-landen

De EU- en EFTA-Ministers (IJsland, Noorwegen, Liechtenstein en Zwitserland) hebben gesproken over samenwerking op het gebied van financieel toezicht en financiële regulering. Zij kwamen overeen om

EU-wetgeving met betrekking tot de oprichting van Europese toezichtsorganen op financieel gebied te incorporeren in de EER-overeenkomst. De Ministers hebben dit in een gezamenlijke verklaring vastgelegd (zie bijgevoegd)¹.

En marge van de ministeriële dialoog met EFTA-landen hebben de EU-lidstaten een gezamenlijke verklaring met Zwitserland getekend over bedrijfsbelasting. In deze verklaring kondigt Zwitserland aan zich in te spannen voor intrekking van een aantal schadelijke belastingregimes. Daarnaast is afgesproken dat de EU-lidstaten antimisbruikmaatregelen die specifiek gericht zijn op deze regimes zullen intrekken. Alleen Italië kent dergelijke maatregelen.

Ecofinraad

1. Maatregelen ter bevordering van investeringen

Tijdens de Ecofinraad is, net als tijdens de Eurogroep, gesproken over hoe investeringen in Europa kunnen worden bevorderd. Zoals in het verslag van de Eurogroep is toegelicht, is er wat Nederland betreft een sterke link tussen investeringen en structurele hervormingen. Investerings kunnen helpen om het doorvoeren van structurele hervormingen te bevorderen en vice versa. Beide dragen bij aan een hoger groeipotentieel. De Commissie en de Europese Investeringsbank (EIB) hebben ter bevordering van investeringen een Taskforce opgericht. Deze zal een analyse maken van de huidige knelpunten die investeringen hinderen en potentieel kansrijke projecten op Europees niveau identificeren. De Commissie en EIB zullen tijdens de Ecofinraad van 9 december rapporteren over hun bevindingen. De Ecofinraad heeft Raadsconclusies aangenomen over dit agendapunt (zie bijgevoegd)².

2. Onderzoek en innovatie

De Commissie gaf een presentatie naar aanleiding van de mededeling «Research and innovation as sources of renewed growth». De Commissie ziet investeringen in onderzoek en innovatie als belangrijke factoren die bijdragen aan economische groei binnen de EU. De mededeling benadrukt dat publieke en private uitgaven op het gebied van onderzoek en innovatie investeringen in groei zijn. Onderzoek en innovatie kunnen daarom worden gezien als onderdeel van de bredere investeringsagenda. Tijdens de Raad voor Concurrentievermogen van 4 en 5 december zullen naar verwachting Raadsconclusies worden aangenomen over dit onderwerp.

3. Terugkoppeling G20, WB en IMF

Tijdens de Ecofinraad vond een korte terugkoppeling plaats van de vergaderingen van de G20, de Wereldbank en het IMF van 9-12 oktober in Washington.

4. Bankenuïe – bijdragen SRF

Commissaris Barnier gaf een update van de stand van zaken rondom de bankbijdragen aan het resolutiefonds (voor de lidstaten die deelnemen aan de bankenuïe: aan het Single Resolution Fund, SRF). Nederland is van mening dat in principe alle banken op basis van omvang en risico-profiel behoren bij te dragen aan het resolutiefonds, en dat tijdig en met

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

inspraak van de lidstaten duidelijkheid moet worden verschaft over de hoogtes van de bijdragen. De Europese Commissie is al in een gevorderd stadium met de gedelegeerde handeling (delegated act) en het voorstel voor de uitvoeringshandeling (implementing act) die de berekeningswijze van de bankbijdragen vastleggen, en zij zal deze naar verwachting eind oktober presenteren. De gedelegeerde handeling zal zijn aangenomen, tenzij de Raad of het Europees parlement binnen drie maanden bezwaar maakt. De Raad zal de uiteindelijke uitvoeringshandeling aannemen.

5. Betalingen onder begroting

De Commissie gaf een actualisatie over de ontstane betalingsachterstand (resté à liquider; RAL) die inmiddels is opgelopen tot 26 miljard euro. Om de achterstand terug te dringen stelt de Commissie voor om de betalingen in 2014 te verhogen tot boven het plafond van het Meerjarig Financieel Kader (MFK); de Commissie verhoogt de uitgaven in de derde aanvullende begroting voor 2014. Nederland is echter, met een aantal andere gelijkgestemden, van mening dat onder het huidige plafond ruimte moet worden gezocht om de betalingsachterstand weg te werken door een herallocatie van uitgaven. Om in de toekomst dergelijke situaties te voorkomen zou de Commissie een grotere marge moeten laten onder de uitgavenplafonds om ruimte te bieden aan onvoorziene uitgaven. Aangezien het hier om een informatiepunt ging vond geen besluitvorming plaats. Besluitvorming is voorzien in de Begrotingsraad van november.

6. Automatische informatie-uitwisseling

De Ecofinraad heeft een politiek akkoord bereikt over de implementatie van de OESO Common Reporting Standard (CRS) in de Administratieve samenwerkingsrichtlijn, die onder andere ziet op de automatische uitwisseling van informatie met betrekking tot bankgegevens. Automatische uitwisseling van informatie gaat per 2017 van start (over gegevens uit 2016) en levert een bijdrage aan het tegengaan van belastingontwijking en -ontduiking. Alleen Oostenrijk, dat technische problemen voorziet met de implementatie, krijgt een jaar uitstel. Oostenrijk heeft zich echter gecommitteerd om te proberen eerder informatie uit te gaan wisselen indien mogelijk. Nadat de tekst van de richtlijn in alle talen van de Unie is vertaald, zal het amendementsvoorstel tijdens een latere Raad formeel worden goedgekeurd.

7. Energiebelasting

Omdat al lange tijd geen vooruitgang wordt geboekt op werkgroepniveau wilde het Italiaans Voorzitterschap op politiek niveau een oriënterend debat houden over dit onderwerp. Belangrijke discussiepunten zijn de minimumtarieven en de behandeling van biobrandstoffen. De door het Voorzitterschap voorgestelde minimum accijnstarieven voor benzine, diesel en kerosine wijken niet in belangrijke mate af van die in het oorspronkelijke Commissievoorstel. Nederland vindt deze tarieven te laag. Nederland pleit voor meer ambitie en is van mening dat de minimum accijnstarieven voor benzine, diesel en kerosine opgehoogd zouden moeten worden naar een niveau dat dichterbij de Nederlandse tarieven ligt. Verder vindt Nederland niet dat biobrandstoffen gestimuleerd moeten worden door specifieke lage minimumtarieven. Het Voorzitterschap zal vanwege de uiteenlopende meningen op tijdens een latere Raad willen terugkomen op dit onderwerp.